

1888-03-26

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

Carl Jacobsen

FAKTA

Dokumenttype:
Forhandlingsprotokol

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
Københavns Stadsarkiv

Emneord:
Ny Carlsberg Glyptotek

DOKUMENTINDHOLD

Referat af møde i Københavns Borgerrepræsentation om Ny Carlsberg Glyptotek

TRANSSKRIFTION

1401

Under 19de Marts have Magistraten tilskrevet Forsamlingen saaledes: "Fra Hr. Brygger Carl Jacobsen og Hustru, Fru Ottilie Jacobsen, er der under 8de Marts til Kommunalbestyrelsen indgivet den herhos følgende Skrivelse, hvori de tilbyde at ville skænke de Kunstskatte, som de have samlet i Glyptotheket paa Ny Carlsberg, til en offentlig Samling, som de i den Anledning ønske at oprette, som skal have sin Plads i Kjøbenhavn, og som til alle Tider skal vedblive at være i Offenhedens Eie. De ville til denne Samling yderligere skænke Kunstværker til Beløb 500,000 Kr., og de ville til Fuldførelsen af den Bygning, som skal rumme det nye Glyptotek, anvende de 250,000 Kr., som den antages at ville

1402

koste ud over 1 Million Kroner; skulde Bekostningen blive endnu større, vil det Manglende være at tage af de først nævnte 500,000 Kr.

Endelig henlægge de til den nye Samling Renten af de 250,000 Kr., som de tidligere have stiftet som et Legat under Betegnelsen "Ny Carlsbergs Kunstlegat" - For at fuldbyrde denne Gave begjære de, at Staten til det nye Glyptotheks Opførelse skal skænke en Sum af 500,000 Kr., og at Kommunen ligeledes skal skænke 500,000 Kr. samt den til Bygningens Opførelse fornødne Grund. - I Skrivelsen findes endelig optaget det foreløbige Fundats-Udkast for Dotationen og Stiftelsen.

Denne Sag har været forhandlet i den samlede Magistrat, og jeg skal paa Sammes Vegne foreslaa, at Sagen, efter at have været drøftet i Borgerrepræsentationen, overgives til Behandling af et Fællesudvalg, hvortil Magistraten tænkte sig 5 Medlemmer valgte i Forsamlingen, 3 i Magistraten.

Magistraten erkjender tilfulde, at det Tilbud, som her foreligger, er saa rundhaandet, saa opoffrende og saa betydningsfuldt, at det fortjener den største Paaskjønnelse, og Magistraten holder sig forvisset om, at Kommunalbestyrelsen let vil samles om at udtale dette for de tvende Givere.

Men ved Siden deraf er Sagen dels af en saa særegen Karakter, dels er der under alle Omstændigheder saa mange Forhold at overveie og bestemme, inden den endelige Beslutning med Hensyn til samme vil

kunne tages, at det forekommer Magistraten urigtigt, om den enkelte Afdeling af Kommunalbestyrelsen her vilde indtage en bestemt Stilling, forinden i alt Fald en fælles Drøftelse havde fundet Sted.

Under denne maa det da være Magistratens Medlemmer forbeholdt at fremføre de Betragtninger, som under de hidtil førte Forhandlinger have gjort sig gjældende om Sagens Fremme.

Med Indstilling i Overensstemmelse med det saaledes Fremførte forelægges Sagen herved for den ærede Forsamling."

1403

Brygger Jacobsens og Hustrus oven nævnte Skrivelse til Kommunalbestyrelsen var saa lydende:

»Efter at det af os for lidt over fem Aar siden stiftede "Ny Carlsberg Glyptothek" har udviklet sig til at blive et af Europas betydeligste Skulpturmuseer, er det af Vigtighed, at det bevares som Helhed og ikke er udsat for de Omskiftelser, som ere private Samlingers hyppige Lod, at splittes eller ødelægges ved Vanrøgt, Brandskade eller anden Molest. Heller ikke bør Adgangen vare afhængig af en Privatmands Forholdsbefindende, ligesom ogsaa Samlingen bør vare letter tilgængelig, end den i Følge Ny Carlsbergs Beliggenhed nu er.

Da Glyptotheket indeholder det Meste og det Bedste af, hvad vort Lands Billedhuggerkunst har frembragt efter Thorvaldsens Impuls, og saaledes repræsenterer en Periode, hvor netop Danmark indtog en fremragende Plads i Europas Skulpturs Historie, særlig ved Bissens og Jerichaus Værker, og da det tillige indeholder det, som vi ellers her i Landet savne, en Repræsentation baade af antik Kunst og af Udlandets store Frembringelser i Nutiden, kunne vi kun ønske, at det maa faa sin endelige Plads i Danmarks Hovedstad, og vi tilbyde det da herved som Gave til vort Fædreland.

Det er vor Forudsætning, at Staden Kjøbenhavn afgiver den nødvendige Byggegrund, og at Byen og Staten hver for sig deltage med Halvdelen af den til Opførelsen af en passende Bygning nødvendige Sum, i Alt en Million Kroner.

Saafermt oven nævnte Tilbud maatte blive modtaget, ville vi oprette neden staaende Fundats, paa hvilken der til sin Tid vil være at søge allerhøieste Stadfæstelse.

Denne Fundats bør dog yderligere udarbejdes, og vi tillade os at foreslaa, at dens endelige Form bestemmes ved

1404

Delegerede fra Regeringen og Kommunalbestyrelsen i Forbindelse med

os.

Fundats for "Ny Carlsberg Glyptothek"

1

Samlingerne, som vedblivende skulle bare Navnet «Ny Carlsberg Glyptothek», bestaa af de Kunstværker, Antikviteter og øvrige Gjenstande, som findes anførte i det medfølgende nys udgivne Katalog.

2.

a) Glyptotheket skal altid udgjøre en selvstændig offentlig Samling, staaende under en selvstændig Bestyrelse, og maa aldrig forenes med andre Samlinger.

b) Bestyrelsen bestaaer af fem Medlemmer.

Jeg (C. J.) forbeholder mig Ret til, saa lange jeg lever, at beklæde Formandspladsen, dog ikke ud over mit 70de Aar.

Formanden vælges af Delegerede fra Regeringen og Kommunalbestyrelsen.

Tvende Medlemmer udvælges af Kultusministeriet.

Tvende Medlemmer udvælges af Kommunalbestyrelsen.

Eet Medlem af Bestyrelsen bør være Billedhugger og eet Medlem Kunsthistoriker.

Efter min (C. J.s) Død skal en af mine Sønner kunne indtræde i Bestyrelsen, saa snart han har fyldt 25 Aar og i Øvrigt har vist sig kaldet og værdig til at beklæde denne Plads.

Bestyrelsen vælges paa fem Aar og kan gjen vælges, dog kunne Medlemmerne kun fungere 10 Aar i Træk; efter et Mellemrum af fem Aar kunne de dog atter gjenvalges.

I de fire første Aar afgaaer efter Lodtrækning et Medlem aarlig.

Disse Bestemmelser skulle dog ikke være gjældende for Stifternes Søn.

1405

Bestyrelsen er ulønnet.

Formanden maa ikke være Direktør for noget andet Museum.

Ved Glyptotheket ansattes en lønnet Inspektør, som vælges paa fem Aar, og som kan gjen vælges.

Aldersgrændse 65 Aar.

3.

Til den kunstneriske Udstyrelse af Glyptotheksbygningen ville vi yde et Bidrag af 250,000 Kr., fordelt paa fem Aar.

Bygningen skal i det Væsenlige udføres efter den af mig (C. J.) angivne og af Professor V. Dahlerup udarbejdede Plan.

4.

Til Glyptothekets aarlige Drift og Virksomhed henlægge vi Renten af det af os den 13de Marts 1883 stiftede »Ny Carlsberg Kunstlegat«, Kapital 250,000 Kr.

Fremdeles ville vi anvende en Sum af 500,000 Kr. til yderligere Indkjøb af Kunstværker eller om fornødent til Bygningens Færdiggjørelse.

5.

Tillægsbestemmelser til og Ændringer i nærværende Fundats skulle kunne træffes af Regeringen og Kommunalbestyrelsen i Forening og med allerhøieste Approbation, dog, saa længe vi leve, kun tillige med vor Tiltrædelse.

§ 2. a kan under ingen Omstændigheder forandres.«

Det vedtoges enstemmig at tiltræde Magistratens Indstilling, hvorefter Forsamlingen for sit Vedkommende foretog Valg af Medlemmer af Fællesudvalget. Valgte bleve: Kayser, Meldahl (29St., Koch og Thomsen (28). Mannheimer fik 12 St.; men da der udkrævedes absolut Stemme flerhed, foretoges nyt Valg, ved hvilket Ipsen valgtes med 14 af 27 afgivne Stemmer.

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

26. Marts 1888.

1401

og Læge ved Øresundshospitalet C. A. Feilberg et Honorar for den ommeldte betydelige Foregelse af deres Arbejde i Løbet af forrige Aar og Begyndelsen af indløvende Aar, og disse Honorarer ville efter Magistratens Skjon passende kunne sættes til respektive 1500 og 1000 Kr.

Som Feige heraf tillader jeg mig i Henhold til den samlede Magistrats Beslutning at andrage om, at den ærede Borgerrepræsentation vil samtutte i Udbetalingen af de ommeldte Honorarer og meddele de i saa Henseende fornødne Tilfølgshvillinger henholdsvis paa 1500 Kr. ad Konto Bilag 15 III A. 11 a og paa 1000 Kr. ad Konto Bilag 15 II A. 10 til Stadens Budget pro 1888.⁴

Efter at denne Sag havde været til 1ste Behandling i forrige Møde, vedtoges det nu ensenmig at tiltræde Magistratens Indstilling.

— I Anledning af et derom til Forsamlingen indgivet Andragende vedtoges det i Overensstemmelse med en af vedkommende Udvalg afgiven Betenkning at fritage en af de af Forsamlingen valgte Ligningsmænd for dette Hverv, og vælges derefter i den saaledes Friagnes Sted saa vel som i Stedet for en nu ved Døden afgaaet Ligningsmand 2 nye Ligningsmænd.

— Under 1ste Marts havde Magistraten tilskrevet Forsamlingen saaledes:

Fra Hr. Brygger Carl Jacobsen og Hustru, Fru Otilie Jacobsen, er der under 8de Marts til Kommunalbestyrelsen indgivet den herhos følgende Skrivelse, hvori de tilbyde at ville skenke de Kunstskatte, som de have samlet i Glyptotheket paa Ny Carlsberg, til en offentlig Samling, som de i den Anledning ønske at oprette, som skal have sin Plads i København, og som til alle Tider skal vedblive at være i Offentlighedens Eie. De ville til denne Samling yderligere skenke Kunstværker til Bæleb 500,000 Kr., og de ville til Fuldførelsen af den Bygning, som skal rumme det nye Glyptothek, anvende de 250,000 Kr., som den antages at ville

koste ud over 1 Million Kroner; skulde Bekostningen blive endnu større, vil det Maaglene være at tage af de først nævnte 500.000 Kr. Endelig henlægge de til den nye Samling Renten af de 250.000 Kr., som de tidligere have stiftet som et Legat under Bægreisen "Ny Carlsbergs Kunstlegat". — For at fuldbyrde denne Gave begjære de, at Staten til det nye Glyptotheks Opførelse skal skænke en Sum af 500.000 Kr., og at Kommunen ligeledes skal skænke 500.000 Kr. samt den til Bygningens Opførelse fornødne Grund. — I Skrivelsen findes endelig optaget det foreløbige Fundate-Udkast for Dotationen og Stiftelsen.

Denne Sag har været forhandlet i den samlede Magistrat, og jeg skal paa Sammes Vegne foreslaa, at Sagen, efter at have været drøftet i Børgerrepræsentationen, overgives til Behandling af et Fællesudvalg, hvortil Magistraten tænkte sig 5 Medlemmer valgte i Forsamlingen, 3 i Magistraten.

Magistraten erkjender tilfulde, at det Tilbud, som her foreligger, er saa rundhaandigt, saa opoffrende og saa betydningsfuldt, at det fortjener den største Paaskjænnelse, og Magistraten holder sig forvissat om, at Kommunalbestyrelsen let vil samles om at ndtale dette for de tvende Givere.

Men ved Siden deraf er Sagen dels af en saa særegen Karakter, dels er der under alle Omstændigheder saa mange Forhold at overveje og bestemme, inden den endelige Beslutning med Hensyn til samme vil kunne tages, at det forekommer Magistraten urigtigt, om den enkelte Afdeling af Kommunalbestyrelsen her vilde indtage en bestemt Stilling, forinden i alt Fald en fælles Drøftelse havde fundet Sted. Under denne maa det da være Magistratens Medlemmer forbeholdt at fremføre de Betragtninger, som under de hidtil førte Forhandlinger have gjort sig gjældende om Sagens Fremme.

Med Indstilling i Overensstemmelse med det skaaledes Fremførte forelægges Sagen herved for den ærede Forsamling.

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

26. Marts 1888.

1403

Brygger Jacobsens og Hustrus oven nævnte Skrivelse til Kommunalbestyrelsen var saa lydende:

»Efter at det af os for lidt over fem Aar siden stiftede
"Ny Carlsberg Glyptothek,

har udviklet sig til at blive et af Europas betydeligste Skulpturmuseer, er det af Vigtighed, at det bevarer som Helhed og ikke er udsat for de Omskiftelser, som ere private Samlingers hyppige Lod, at splittes eller odelægges ved Vandrøgt, Brandskade eller anden Molest.

Heller ikke bør Afgangen være afhængig af en Privatmands Forholdsløsende, ligesom ogsaa Samlingen bør være lettere tilgængelig, end den i Følge Ny Carlsbergs Deiggenhed nu er.

Da Glyptotheket indeholder det Meste og det Bedste af, hvad vort Lands Billedhuggerkunst har frembragt efter Thorvaldsens Impuls, og saaledes repræsenterer en Periode, hvor netop Danmark indtog en fremragende Plads i Europas Skulpturs Historie, særlig ved Bissens og Jerichaus Værker, og da det tillige indeholder det, som vi ellers her i Landet savne, en Representation baade af antik Kunst og af Tidens store Frembringelser i Nutiden, kunne vi kun ønske, at det maa faa sin endelige Plads i Danmarks Hovedstad, og vi tilbyde det da herved som Gave til vort Fædreland.

Det er vor Forudsætning, at Staden Kjøbenhavn afgiver den nødvendige Byggegrund, og at Byen og Staten hver for sig deltage med Halvdelen af den til Opførelsen af en passende Bygning nødvendige Sum, i Alt en Million Kroner.

Saaframt oven nævnte Tilbud maatte blive modtaget, ville vi oprette nedenstaaende Fundats, paa hvilken der til sin Tid vil være at søge allerhøieste Stadfæstelse.

Denne Fundats bør dog yderligere udarbejdes, og vi tilføje os at foreslaa, at dens endelige Form bestemmes ved

Delegerede fra Regeringen og Kommunalbestyrelsen i Forbindelse med os.

Fundats for "Ny Carlsberg Glyptothek".

1.

Samlingerne, som vedblivende skulle bære Navnet "Ny Carlsberg Glyptothek", bestaa af de Kunstværker, Antikviteter og øvrige Gjenstande, som findes anførte i det medfølgende nys udgivne Katalog.

2.

a) Glyptotheket skal altid udgjøre en selvstændig offentlig Samling, staaende under en selvstændig Bestyrelse, og maa aldrig forenes med andre Samlinger.

b) Bestyrelsen bestaaer af fem Medlemmer.

Jeg (C. J.) forbeholder mig Ret til, saa længe jeg lever, at beklæde Formandspladsen, dog ikke nå over mit 70de Aar.

Formanden vælges af Delegerede fra Regeringen og Kommunalbestyrelsen.

Tvende Medlemmer udvælges af Kultusministeriet.

Tvende Medlemmer udvælges af Kommunalbestyrelsen.

Eet Medlem af Bestyrelsen bør være Billedhugger og eet Medlem Kunsthistoriker. Efter min (C. J.s) Død skal en af mine Sønner kunne indtræde i Bestyrelsen, saa snart han har fyldt 25 Aar og i Øvrigt har vist sig kaldet og værdig til at beklæde denne Plads.

Bestyrelsen vælges paa fem Aar og kan gjen vælges; dog kunne Medlemmerne kun fungere 10 Aar i Træk; efter et Mellemrum af fem Aar kunne de dog atter gjen vælges.

I de fire første Aar afgaaer efter Lodtrækning et Medlem aarlig.

Disse Bestemmelser skulle dog ikke være gjældende for Stifternes Søn.

26. Marts 1888.

1405

Bestyrelsen er ulønnet.
Formanden maa ikke være Direktør for noget andet Museum.
Ved Glyptotheket ansættes en lønnet Inspektør, som vælges paa fem Aar, og som kan gjen vælges.
Aldersgrænse 65 Aar.

3.

Til den kunstneriske Udstyrelse af Glyptotheksbygningen ville vi yde et Bidrag af 250,000 Kr., fordelt paa fem Aar.
Bygningen skal i det Vesenlige udføres efter den af mig (C. J.) angivne og af Professor V. Dahlerup udarbejdede Plan.

4.

Til Glyptothekets aarlige Drift og Virksomhed henlægges vi Renten af det af os den 13de Marts 1883 stiftede „Ny Carlsberg Kunstlegat“,
Kapital 250,000 Kr.

Fremdeles ville vi anvende en Sum af 500,000 Kr. til yderligere Indkjøb af Kunstværker eller — om fornødent — til Bygningens Færdiggjørelse.

5.

Tilleggsbestemmelser til og Ændringer i nærværende Fundats skulle kunne træffes af Regeringen og Kommunalbestyrelsen i Forening og med allerhøieste Approbation, dog saa længe vi leve, kun tillige med vor Tiltrædelse.

§ 2. a kan under ingen Omstændigheder forandres.

Det vedtoges enstemmig at tiltræde Magistratens Indstilling, hvorefter Forsamlingen for sit Vedkommende foretog Valg af Medlemmer af Fællesudvalget. Valgte blev: Kayser, Meldahl (29 St.), Koch og Thomsen (28). Manheimer fik 12 St.; men da der udkrævedes absolut Stemmeenhed, foretoges nyt Valg, ved hvilket Ipsen valgtes med 14 af 27 afgivne Stemmer.